

לשבת קדש פרשת כי תשא תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מיייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מיייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - ל"ג

1. מדוע ר' יוחנן לא דרש כעולא ג"ש 'תחת תחת' שבחייב ממון ומלקות, משלם ואינו לוקה? להו"א: אם האונס אחותו אינו לוקה, א"כ בטלת את הלאו של ערות אחותך לא תגלה. ונדחה: כשם שחובל בחבירו שמשלם לא מתבטל הלאו של 'לא יוסיף' שאפשר לקיימו - בהכאה שאין בה שוה פרוטה. וכן בעדים זוממין שמשלמין לא מתבטל 'והיה אם בן הכות הרשע' - בבן גרושה ובן חלוצה שהעדים לוקים. אף 'אחותו' לוקה באחותו בוגרת שאין לה קנס. למסקנא: 'תחת אשר עינה' כבר נצרך ללמד שתשלום על העינוי הוא מלבד חיוב בושת ופגם. [ועולא למד זאת מ'האיש השוכב עמה'.]
2. לרבי אליעזר הטעם שעדים זוממין משלמים ממון ואינם לוקים כיון שאינם 'בני התראה', מדוע?
א. רבא: מתי נתרה - אם שעה קודם עדותם, יאמרו ששכחנו. אם בשעת מעשה, עדים יפרשו מלהעיד כיון שחושדים אותם. ולבסוף ודאי לא יועיל דחה אביי: נתרה בתוך כדי דבור, [וכן אפשר להתרות קודם ובשעת העדות רק לרמוז להם].
ב. אביי: אם עדים זוממין צריכין התראה וכשלא התרו לא יהרגו, לא יתקיים כאשר זמם שהרי הם זממו להרוג בלי התראה. ואין לרחות שכשהעידו שהוא בן גרושה ובן חלוצה שלוקין לא מחמת זמם, יצטרכו התראה - כיון שצריך 'משפט השוה לכולכם'.
3. אלו מקורות נוספים למדנו שהחובל בחבירו משלם ממון ואינו לוקה?
א. רב שיטא בר"א - 'וכי ינצו אנשים...' ובהכרח מדובר שהתרו בו שלא יהרוג את חבירו ולבסוף הרג את האשה והרי המותרה לדבר חמור [מיתה] נחשב מותרה אף לדבר הקל [מלקות] ואעפ"כ אם לא מתה נאמר 'ענוש יענש' משלם דמי וולדות ואינו לוקה. דחה רב אשי - מנין שמתורה הוא לדבר הקל [אמנם זה ודאי שמיתה חמורה לאדם מל"ט מלקות, ומה שאמר רב שאם היו מלקין את חנניה מישאל ועזריה היו משתחוים כיון ששם זה היה הכאה שאין לה קצבה - ללא גבול].
עוד דחו - לשיטת רבי שכל הפסוק של 'וכי ינצו' מעניש רק בממון יתכן שלא התרו כלל ואין ראייה.
ב. רב יעקב מנהר פקוד בשם רבא - 'אם יקום והתהלך... ונקה המכה' ולמדו מכאן שאם המוכה נפל למשכב חובשין את המכה - אם לבסוף מת יהרגוהו, אם הבריא 'שבתו יתן ורפא ירפא' ובהכרח מדובר שהתרו בו למיתה ונחשב מותרה אף למלקות, ומ"מ אם הבריא משלם רק ממון. ושוב דוחה רב אשי - מנין שמתורה אף לקל.
ג. ועוד דחו - יתכן שמדובר שהרג בשוגג ואם יקום ויתהלך ינצל המכה מגלות וחייב ממון, אך במזיד באמת ילקה ולא ישלם.
4. ריש לקיש ביאר שמשנתנו שהבא על אחותו משלם קנס היא כשיטת ר' מאיר שלוקה ומשלם על מעשה אחד. מדוע א"כ הבא על בתו פטור מקנס? כיון שבחייב מיתה מודה ר"מ שפטור מקנס.
5. גנב וטבח בשבת וכן מי שגנב וטבח לעבודת כוכבים וכן מי שגנב שור הנסקל וטבח. לר"מ משלם תשלומי ארבעה וחמשה, ולחכמים פטור. ונתבאר שהטובח בעצמו לכו"ע פטור משום קלב"מ. ומחלוקתם כששלח שליח לטבח ולר"מ משלם כיון שבעצמו לא התחייב במיתה. לכאורה הרי אין שליח לדבר עבירה?
רבא: 'וטבחו או מכרו' כשם שמכירה נעשית עם אחר אף טביחה על ידי אחר. דבי רבי ישמעאל: 'או' לרבות שליח. דבי חזקיה: 'תחת' לרבות שליח. וטעמם של רבנן שפוטרים - כיון ששחיטה שאינה מתרת את הבשר לאכילה אינה נחשבת שחיטה. [עבודת כוכבים ושור הנסקל אסור בהנאה. ולגבי שחיטת שבת חכמים כר"י הסנדלר שבמזיד אסור לעולם. ויובא בדף הבא]

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)